

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(४१८) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक २८/०६/२०२४

मागील आठवडयातील हवामान (दि २२.०६.२०२४ ते २८.०६.२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि.२९.०६.२०२४ ते ०३.०७.२०२४)				
२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	दिनांक	२९	३०	०१	०२	०३
०.०	०.०	४०.३	०.२	०.०	३.०	--	पाऊस (मि. मी.)	१४.०	७.०	९.०	५.०	६.०
३३.८	३५.०	३५.४	३३.४	३४.०	३३.४	--	कमाल तापमान (अं. से.)	३१.०	३३.०	३३.०	३३.०	३३.०
२४.२	२४.६	२२.८	२३.६	२३.९	२४.०	--	किमान तापमान (अं. से.)	२३.०	२३.०	२२.०	२२.०	२२.०
अंशता: ढगाळ	ढगाळ	अंशता: ढगाळ	ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	--	ढग स्थिति (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
८८	८६	८७	८६	८६	८८	--	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	८६	८१	८२	८१	८१
६३	५४	७३	६०	७३	८६	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	६९	५५	५७	५९	५५
३.७	१.९	३.७	३.७	३.७	५.६	--	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	२६.०	२६.०	२८.०	३१.०	३३.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		<p>भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक २८ जून ते ०३ जुलै, २०२४ दरम्यान आकाश ढगाळ राहील. २८ जून ते ०३ जुलै, २०२४ दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान ३१ अंश सेल्सिअस ते ३३ अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान २२ ते २३ अंश सेल्सिअस पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आद्रता ८१ ते ८६ % तर दुपारची सापेक्ष आद्रता ५५ ते ६९ % दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी २६.० किमी ते ३३.० किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.</p>
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		<p>विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर)</p> <p>दिनांक ०३ जुलै ते ०९ जुलै २०२४ दरम्यान</p> <p>पावसाचे प्रमाण सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>किमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.</p>
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्या ठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास खरीप पिकांची पेरणी करावी. खरीप नियोजनकरिता पेरणी पूर्व कामे सुरू करावीत (उगवण क्षमता तपासणे , जमिनीतील अन्नद्रव्य तपासणे दर्जेदार व प्रमाणित बियाणाचे नियोजन करणे, मशागतीची कामे करणे) पाऊसापासून बचावासाठी उघडयावरील धान्य सुरक्षित स्थळी हलवावे. पावसाचा अंदाज बघून पिकावर किटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करावी. हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला व हवामानाच्या पूर्वानुमानाकरिता मेघदूत या मोबाइल ॲपचा वापर करावा. विजेच्या अंदाजाच्या पूर्वानुमाना करिता दामिनी मोबाइल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्या ठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.
ऊस		<p>आडसाली ऊस पिकाची लागवड १५ जुलै ते १५ ऑगस्ट या कालावधीत करावी. उसासाठी ७.५ ते ८ सामू असलेली मध्यम ते भारी जमिनीची निवड करावी.</p> <p>वाणांची निवड: को-८६०३२ (निरा), कोएम-०२६५ (फुले २६५), को. व्ही. एस. आय. - ९८०२ (शरद - १), व्ही. एस. आय. - १२१२१ (व्ही. एस. आय. - ०८००५) को-४१९, को-७४०, कोएम - ८८१२१ (कृष्णा), या वाणांची निवड करावी.</p>
तूर	पेरणी	<p>पेरणीची वेळ : तूर पिकाची पेरणी १० जुलै पर्यंत करता येते. ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्या ठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.</p> <p>वाणांची निवड: फुले तृप्ती, पीडीके व्ही अश्लेषा, रेणुका, फुले राजेश्वरी, बी एस एम आर-८५३, बी एस एम आर-</p>

हवामान आधारित कृषि सल्ला ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		<p>७३६, बी डी एन-७११, बी डी एन-७१६, गोदावरी, भिमा या वाणांची निवड करावी. व या वाणांच्या प्रमाणित बियाणाचे नियोजन करावे. पुरेसा पाऊस झाल्याशिवाय खरीप पिकांची पेरणी करू नये.</p> <p>बियाणे प्रमाण: मध्यम मुदतीच्या राजेश्वरी, व बी डी एन-७११ या वाणासाठी हेक्टरी १२ ते १५ किलो बियाणे पुरते. उशिरा येणाऱ्या आणि जास्त अंतरावर लावावयाच्या वाणासाठी हेक्टरी ५ ते ६ किलो बियाणे टोकण पद्धतीसाठी पुरेशे होते.</p> <p>बीजप्रक्रिया: पेरणीपूर्वी प्रतिकिलो बियाण्यास ४ ग्रॅम कार्बोक्झिन ३७.५% + थायारम ३७.५% डब्ल्यू.एच.सी बिजप्रक्रिया करावी. यानंतर प्रत्येकी २५० ग्रॅम रायझोबियम व पी.एस.बी. जिवाणू संवर्धन १० किलो बियाण्यास गुळाच्या थंड द्रावणातून चोळावे.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p> <p>आंतरपिके: तूर हे बहुतांशी आंतरपिक म्हणून घेतले जाते. तूर + बाजरी (१:२), तूर + सुर्यफुल (१:२), तूर + सोयाबीन (१:३), तूर + ज्वारी (१:२ किंवा १:४), तूर + कापूस (१:६ / १:८), तूर + भुईमुग, तूर + मुग (१:३), तूर + उडीद (१:३)</p> <p>खत मात्रा: तुरीसाठी हेक्टरी २५ किलो नत्र व ५० किलो स्फुरद म्हणजेच १२५ किलो डीएपी पेरणीच्या वेळी द्यावे.</p>
सोयाबीन	पेरणी	<p>पेरणीची वेळ: सोयाबीन पिकाची पेरणी १५ जुलै पर्यंत करता येते. ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्याठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.</p> <p>वाणांची निवड: जे. एस.-३३५, फुले कल्याणी (डी.एस.२२८), फुले अग्रणी (के. डी.एस.३४४), जे. एस ९३०५, जे. एस ९५६०, एम. ए. यू. एस. ११८८, फुले किमया (के. डी.एस.७५३), फुले संगम (के. डी.एस.७२६) फुले दुर्वा (के. डी.एस.९९२), एम. ए. यू. एस. १५८, एम. ए. यू. एस. १६२, एम. ए. यू. एस. ६१२ या वाणांची निवड करावी व या वाणांच्या प्रमाणित बियाणाचे नियोजन करावे. पुरेसा पाऊस झाल्याशिवाय खरीप पिकांची पेरणी करू नये.</p> <p>बियाणे: सलग पेरणीसाठी ७५-८० किलो प्रति हेक्टर तर टोकण करण्यासाठी ४५ - ५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे.</p> <p>बीजप्रक्रिया: जमिनीतून प्रसार होणाऱ्या रोगांपासून संरक्षण करण्यासाठी प्रति किलो बियाणास थायोफिनेट मीथाईल ५० ग्रॅम प्रति लिटर + पायरेक्लोस्ट्रोबीन ५० ग्रॅम एफ.एस.प्रती लिटर किंवा अॅझोक्सिस्ट्रोबीन २.५% + थायोफिनेट मिथाईल ११.२५% + थायोमिथोक्झाम ३०% एफ.एस. १० मिली प्रति १० किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी त्यामुळे खोड माशी पासून रोपावस्थेत पिकाचे संरक्षण होईल.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p> <p>आंतरपिके: सोयाबीन + तूर (३:१) या प्रमाणात घ्यावे.</p> <p>खत मात्रा: सोयाबीन पिकास हेक्टरी ५० किलो नत्र, ७५ किलो स्फुरद आणि ४५ किलो पालाश पेरणीच्या वेळी द्यावे. खते पेरणीपूर्वी जमिनीत मिसळून द्यावीत, अथवा चाड्याच्या पाभरीने खते व बियाणे एकाच वेळी पेरून द्यावे.</p>
मूग	पेरणी	<p>ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्याठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.</p> <p>वाणांची निवड: मूग: वैभव, पी.के.व्ही.ए.के.एम-४, बी.एम.२००३-२, बी.एम.२००२-१, बी. पी.एम. आर -१४५, उत्कर्षा, फुले चेतक, फुले सुवर्ण (उशिरा पेरणीस योग्य), हे वाण खरीपासाठी उपयुक्त आहे.</p> <p>बियाणे प्रमाण: १५ ते २० किलो/हेक्टरी</p>
उडीद	पेरणी	<p>ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्याठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.</p> <p>वाणांची निवड: उडीद : पी.के.व्ही ब्लॅक गोल्ड (ए.के.यू.१०-१), एनयूएल-७ (विश्वास), फुले वसू, फुले राजन या वाणांची निवड करावी व या वाणांच्या प्रमाणित बियाणाचे नियोजन करावे. पुरेसा पाऊस झाल्याशिवाय खरीप पिकांची पेरणी करू नये.</p> <p>बियाणे प्रमाण: १५ ते २० किलो/हेक्टरी</p>
मका	पेरणी	<p>पेरणीची वेळ: मका पिकाची पेरणी १५ जुलै पर्यंत करता येते. ज्या ठिकाणी पेरणी योग्य पाऊस झालेला आहे. त्याठिकाणी जमिनीतील ओल लक्षात घेऊन वापसा आल्यास पेरणी करावी.</p> <p>वाणांची निवड: उशिरा पक होणारे वाण (१०० ते ११० दिवस) : बायो-९६८१, एच.क्यू. पी. एम. -१, एच.क्यू. पी. एम. -५, संगम, कुबेर.</p> <p>मध्यम कलावधीत पक होणारे वाण (९० ते १०० दिवस) : राजर्षि, बायो-९६३७, फुले महर्षी, फुले उमेद आणि फुले चॅम्पियन.</p>

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		<p>लवकर (८० ते ९० दिवस) ते अति लवकर पक्क होणारे वाण (७० ते ८० दिवस) : पुसा संकर मका- १, विवेक संकरीत मका- २१, विवेक संकरीत मका- २७, महाराजा. मधु मका वाण: फुले मधूर. बीजप्रक्रिया: २ ते २.५ ग्राम थायरम प्रती किलो बियाण्यास पेरणीपूर्वी लावावे. तसेच पेरणीपूर्वी अझॅटोबॅक्टर वापरावे. बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी. खत मात्रा: पेरणीच्या वेळी ४० किलो नत्र, ६० किलो स्फुरद, ४० किलो पालाश प्रती हेक्टर, पेरणीनंतर ३० दिवसांनी ४० किलो नत्र, पेरणीनंतर ४० ते ४५ दिवसांनी ४० किलो नत्र प्रती हेक्टर. सूक्ष्म अन्नद्रव्य : जमिनीत झिंकची कमतरता असल्यास हेक्टरी २० ते २५ किलो झिंक सल्फेट द्यावे</p>
सूर्यफूल	पेरणी	<p>वाणांची निवड: सुधारित जाती - फुले भास्कर, मॉडर्न, भानू संकरीत वाण- के.बी.एस.एच.१, एल.एस.एफ.एच-१७१, एल.एस.एफ.एच-३५, एल.एस.एफ.एच-०८, के.बी.एस.एच.-४४, एम.एस.एफ.एच-१७ आणि फुले रविराज या वाणांची निवड करावी. बियाणे प्रमाण: सुधारित वाण ०८ ते १० किलो/हेक्टरी तर संकरीत वाण ०५ ते ०६ किलो/हेक्टरी बीजप्रक्रिया: केवडा रोग टाळण्यासाठी ६ ग्रॅम मेटॅलॅक्झिल ३५ डब्ल्यू.एस. प्रति किलो बियाण्यास चोळावे. तसेच विषाणूजन्य (नॅक्रॉसिस) रोगाच्या प्रतिबंधासाठी थायामिथोक्झाम ३०% एफ.एस.१० मिली प्रति किलो बियाण्यास लावावे. त्यानंतर अॅझोटोबॅक्टर हे जिवाणू खत २५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास पेरणीपूर्वी लावावे. बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
जनावरांचे व्यवस्थापन		<p>खरीप हंगाममध्ये जनावरांच्या खाद्यासाठी पुढील चारा पिकाच्या वाणांची निवड करावी. ज्वारी : रुचिरा, फुले अमृता, माळदंडी ३५-१, फुले गोधन या वाणांची निवड करावी. मका : आफ्रिकन टॉल, मांजरी कंपोजिट, विजय, गंगा सफेत - २ या वाणांची निवड करावी. संकरीत नेपियर गवत : फुले जयवंत, फुले गुणवंत या वाणांची निवड करावी. सर्व जनावरांना रोग प्रतिबंधक उपाय म्हणून पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने योग्य वेळी लसीकरण करून घ्यावे. जनावरांना लाळखुरकत, फन्या व घटसर्प या रोगांच्या एकत्रित रोगप्रतिबंधक लसी टोचून घ्याव्यात. तसेच जनावरांना व पक्ष्यांना नेहमी पिण्यास स्वच्छ आणि थंड पाणी द्यावे.</p>

स्तोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : २८ जून, २०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि
हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.